

Rechtskracht en rechtswerking

In het Kerkblad voor de classis 's-Gravenhage van 19 Mei 1951 staat in het agendum voor de part. synode van Zuid-Holland van 13 Juni a.s. o.a. het navolgende: „Blijkens de 1ste lijst van voor de Gen. Synode ingekomen stukken stelt de Part. Synode van Groningen zich op het standpunt, dat de besluiten van de Gen. Syn. van Utrecht '43 (hier is bijv. te denken aan een besluit inzake kerkelijke bevestiging van „gemengde“ huwelijken) voor ons geen rechtskracht bezitten, omdat zij niet op officiële wijze ter kennis zijn gebracht van de kerken en verzocht zij de Gen. Syn. zich in denzelfden zin uit te spreken, opdat onze kerken met betrekking tot bedoelde besluiten eenzelfde standpunt innemen. Maar de Raad der Kerk van Schiedam is van oordeel, dat de P. S. van Groningen t.o. stelt dat besluiten eener G. S. rechtskracht verkrijgen doordat zij op officiële wijze ter kennis der kerken worden gebracht; dat art. 30 en 31 der K.O. voldoende duidelijk zijn; dat mitsdien aan het verzoek der P. S. van Groningen niet moet worden voldaan”.

Het gaat hier om een formeel lijkende quaestie, die echter van groote importantie is, daar haar oplossing een zeer algemeene strekking zou hebben, immers van toepassing zou zijn op allerlei meer of minder belangrijke synode-besluiten.

In beide standpunten zit m.i. iets goeds: In dat van Groningen, omdat binding slechts mogelijk moet zijn aan normen, die men uit officiële bronnen weet of kan weten. In dat van Schiedam, dat de artt. 30 en 31 K.O. voldoende duidelijk zijn en dus geen aanvulling behoeven. Beide verwarren m.i. echter het begrip rechtskracht met dat der rechtswerking. (Ik ga hierbij slechts op het bovenstaande citaat af zonder meer.) Een besluit kan rechtskracht hebben — de benoeming van een Minister is door de Koningin geteekend; de Wet is door Koningin en Ministers geteekend na op de voorgeschreven wijze tot stand te zijn gekomen — zonder dat er nog sprake is van rechtswerking, d.w.z. de rechtsgevolgen kunnen nog niet intreden — de Minister kan als zoodanig pas ambtsdaden verrichten als hij officieel van zijn benoeming in kennis is gesteld; de Wet kan pas werken na plaatsing in het Staatsblad, dat ieder bij de Rijksuitgeverij kan krijgen —. De Wetgeving op Sinai werd gegeven ten aanhoore van het geheele volk, dat daaraan na de meest officiële afkondiging, die denkbaar is, door God de HEERE zelve werd gebonden.

Ik geloof, dat het hier ook zoo moet zijn: De besluiten hebben rechtskracht zodra zij zijn genomen. Zij werken pas nadat zij in de acta zijn neergelegd (art. 34 K.O.) en aan de kerken zijn toegezonden (Middelburg 1896 besloot, dat aan elke kerk een exemplaar van de acta der generale synode zal worden toegezonden).

Ook hier is m.i. van belang hoe de positie is ten aanzien van het burgerlijk recht. Vrij recent is een dergelijk geval (een arbeidsgeschil, waar vergunning van het Gewestelijk Arbeidsbureau voor noodig was) door den Hoogen Raad berecht, die bij arrest van 19 November 1948 N. J. 1949 no. 86 besliste:

„In het algemeen werkt een beschikking van een Overheidsorgaan niet reeds als binnenskamers de beslissing is gevallen, doch eerst na openbaarmaking daarvan, welke openbaarmaking in gevallen als het onderhavige bestaat in mededeeling van de genomen beschikking aan de belanghebbende; dat..... een afwijking van dit beginsel te minder aanvaardbaar ware, omdat daarvan het gevolg zoude kunnen zijn, dat partijen eerst achteraf zouden ervaren, dat hun arbeidsverhouding op een vroeger tijdstip zou zijn beëindigd; dat gelijke overweging evenzeer onaanvaardbaar maakt, dat het aan den Directeur zou vrijstaan aan zijn toestemming terugwerkende kracht te verleenen tot een datum liggende vóór dien, waarop de beschikking ter kennis van partijen komt.....”. Dus eerst gebondenheid van het moment af, dat betrokkene van de beslissing kennis heeft, althans heeft kunnen, bekomen.

Het is aannemelijk, dat ook ten aanzien van kerkelijke besluiten de rechter eenzelfde standpunt zou innemen, indien — wat God genadiglijk verhoede — er ooit weer een kerkelijk geschil voor hem aanhangig zou worden gemaakt, waarbij dit punt ter sprake zou komen.

M.i. is het hiervoren verdedigde en zooals hier aangevoerd door het burgerlijk recht gesanctioneerde standpunt ook hierom aanvaardbaar voor onze kerken, dat het de hiërarchie in geheime, althans onvoldoende of onjuist gepubliceerde besluitvorming tegenaan. En ik meen, dat dit toch de geest van Schrift en K.O. is.

Practisch hoeft dit niet te beteekenen, dat altijd moet worden gewacht tot de acta volledig zijn rondgestuurd aan de kerken. In gevallen waar dit noodig is, kan de scriba der synode immers ook een uittreksel daaruit, weergevende den tekst van de besluiten, aan de kerken zenden in afwachting van het druk-, bind- en verzendwerk der acta.

Deze visie — die ik hier welwillend aan de kerken in overweging geef — verlegt de moeilijkheden naar de vraag, welke vroegere besluiten, wel rechtskracht, doch geen rechtswerking bezittende, zouden behooren te worden ingetrokken, althans uit formeele overwegingen ter bevordering van de rechtszekerheid. De behandeling van dit punt laat ik echter voorloopig gaarne aan onze kerkrechtkeners, waartoe ik mijzelf niet reken, over.

Mr L. ROELEVELD.

De onbevleete ontvangenis van Maria

Zooals voor de Roomsche Kerk het een dogma is, dat Maria is de Moeder Gods, zoo is het eveneens een dogma, dat Maria onbevleete ontvangenis is. Hieronder wordt dus niet verstaan, dat Maria op onbevleete wijze den Heiland ontvangen heeft. Ware dit onder de onbevleete ontvangenis te verstaan, dan was het mogelijk voor dezen term een lans te breken. Want, wanneer Maria bij het Woord van den Engel: Gij zult een Zoon baren, het antwoord geeft: zie de dienstmaagd des Heeren, mij

geschiede naar Uw woord, mogen we zeggen, dat Maria den Heiland heeft ontvangen in een rein en onbevleete geloof. De Heiland is door Maria ontvangen met een rein en onbevleete geweten. Maar de Roomsche leer is, dat Maria zelf onbevleete ontvangen is. Tot deze gedachte komt men in de Roomsche kerk door de volgende redeneering.

In de moederbelofte (Gen. 3:15) lezen we: dat-zelve (d.w.z. het zaad der vrouw) zal u den kop vermorzelen. Maar in de Latijnsche vertaling, waarop de Roomsche Kerk graag teruggaat, vinden we ipsa (d.w.z. zijzelf) zal u den kop vermorzelen. Naar de Roomsche Kerk wordt in Gen. 3:15 uitgedrukt de vijandschap van Christus en Zijn moeder tegen den duivel. Uit het feit, dat in deze Schriftuurplaats naar de leer der Heilige Kerk sprake is van Maria's verbondenheid met Jezus in den vollen triomf over den duivel, concludeert de Paus, dat derhalve met deze waarheid óók gegeven is de waarheid van Maria's onbevleete ontvangenis¹⁾.

We hebben dus hier een redeneering, die wat lijkt op het bewijzen van de waarheid van het supralapsarisme. Wat het laatste is in de uitvoering, moet het eerste zijn in het besluit. Wanneer Maria met Jezus eenmaal den vollen triomf over Satan zal behalen, dan moet zij van den beginne met Jezus ook boven alle zonden verheven zijn geweest.

De waarheid van de onbevleete ontvangenis van Maria is door de Roomsche Kerk in 1854 tot dogma aangenomen. Deze leer is aanvankelijk niet algemeen aanvaard geworden. Volgens Anselmus is Maria in zonden ontvangen en geboren. Ook zij heeft in Adam gezondigd. In 1140 traden eenige canonici op met de meening, dat Maria zonder zonde ontvangen zou zijn. Zij werden weerlegd door Bernard van Clairveaux, Alexander Halesius, Albertus Magnus, Bonaventura en Thomas stelden zich naast Bernard, en verklaarden zich voor haar heiliging in den moederschoot. Langzamerhand is men al verder gegaan in het ontzegen aan Maria van iedere zonde²⁾.

Door prof. Friethoff wordt het aldus uitgedrukt: Al brengt Maria's goddelijk moederschap op zichzelf nog wel niet de volstrekte onzondigbaarheid mede, toch sluit dit moederschap, krachtens de moreele tegenstrijdigheid, die er ligt tusschen het moederschap Gods en de zonde, in zich den eisch van algeheele zondeloosheid³⁾.

Door de Roomsche Kerk wordt dus aangenomen, dat Maria nooit heeft behoord tot de massa peccati. Zij is niet in de zondige samenhang der menschheid opgenomen, heeft geen deel aan de erfzonde van Adam. Het spreken van de Schrift, dat de zonde tot alle menschen is doorgestaan (Rom. 5:12), wordt dus niet op Maria van toepassing geacht. Maar, dan komt natuurlijk aanstonds de vraag op: hoe is het dan mogelijk, dat Maria vrij van zonde was. Dat zij zelfs niet de erfzonde heeft gehad. En dan zien we, dat de Roomsche Kerk eenzijdig Maria vlak tot Jezus laat komen, dat zij in alle opzichten naast Jezus wordt geplaatst, maar dat anderzijds toch voortdurend het wezenonderscheid tusschen Jezus als Zoon van God en Maria als mensch in het oog wordt gehouden. Zooals de Roomsche Christus zoowel tot Jezus en

1) Friethoff, Katholieke Marialeer, p. 37.

2) P.R.E.³ XII, p. 322.

3) a.w. p. 47.

De Zendingsarbeid op Oost-Soemba nog niet afgelopen

I

Op verzoek van en met machtiging van de Vergadering van de kerken van Oost Soemba en Savoe publiceer ik den volledige tekst van een schrijven van deze kerken aan de Generale Synode onzer kerken bijeen te komen in Kampen en een rapport, bevattende een Beschouwing van de Commissie van de kerken van Oost Soemba aangaande de besluiten der Generale Synode van Amersfoort 1948.

Deze beschouwingen zijn noodig te overwegen eer onze kerken in synode bijeen komen. Willen onze kerken in de zendingzaken verantwoorde besluiten nemen dan mogen ze toch wel terdege weten hoe onze soembaneesche broeders over een en ander denken. Ter overweging dus aangeboden.

En met het in uitzicht stellen van eenige nabeschouwingen over een en ander. Wat niet overbodig zal zijn in verband met voorstellen van de friesche kerken om den zendingarbeid op O. Soemba maar te beëindigen. D. K. W.

VERTALING:

Vergadering van de Kerken van Oost Soemba/Savoe.

Petawang (Melolo), 18 Januari 1951. Aan de Eerwaarde Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, door tussenkomst van de Roepende Kerk van KAMPEN. P.a. de Eerwaarde Heer H. C. Jager, Burgwal 57, KAMPEN.

Met broederlijke heilbede!

Namens de Vergadering van de Kerken van Oost-Soemba/Savoe, in vergadering bijeen te Maou Maroe ddo. 5/6 October 1950, delen wij Uw Synode mede:

dat een rapport betreffende de besluiten van de Generale van Amersfoort 1948, aangaande het zendingswerk in Oost Soemba op onze Vergadering is besproken en, waar nodig, gewijzigd. Daarna is het rapport vastgesteld als behelzende het gevoelen van onze Vergadering. De voorstellen aan het eind van het rapport werden uitgebreid en daarna officieel verklaard te zijn de voorstellen van onze Vergadering aan de Generale Synode van Kampen 1951.

Het rapport met de voorstellen, zoals deze door de Vergadering van de Kerken van Oost Soemba/Savoe werden geijkt, zenden wij thans aan de Eerwaarde Generale Synode toe door tussenkomst van de Roepende Kerk van Kampen.

De Kerken van Oost Soemba/Savoe, in Vergadering bijeen te Maou Maroe op 5 en 6 October 1950, stellen alsoo aan de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, die anno 1951 zal vergaderen te Kampen, voor:

1. om ongedaan te maken het besluit van de Synode van Amersfoort, waarin gezegd wordt, dat het eigenlijke zendingswerk in Oost-Soemba beschouwd moet worden als aflopend;
2. om te besluiten, dat van het zendingsterrein de grenzen niet mogen worden vastgesteld;
3. om te besluiten dat alle zaken, die het zendingswerk in Indonesië raken, besproken moeten worden met de Kerken van Oost-Soemba/Savoe, alvorens een beslissing dienaangaande te nemen, zo mogelijk, door voor de Kerken van Oost-Soemba/Savoe de weg te openen om afgevaardigden te zenden naar de Generale Synode;
4. om te besluiten dat de Acta van de Generale Synode van Amersfoort alsnog behoren gezonden te worden aan de Kerken van Oost-Soemba/Savoe.

Moge de Heilige Geest Uw Vergadering leiden.

Namens voornoemde Vergadering van de Kerken van Oost-Soemba/Savoe,

Praeses: (w.g.) Ds W. COREH.

Scriba: (w.g.) S. HAWOE.

Voor de vertaling:

S. J. PAUL GOOSSENS.

B. N. RADJAH.

VERTALING.

Beschouwing der Commissie van de Kerken van Oost Soemba aangaande de besluiten der Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, Amersfoort 1948, betreffende de Zendingarbeid op Oost Soemba.

In de Vergadering van de Kerken van Oost Soemba op 28 en 29 Juni 1950 te Maou Maroe, deelden de goeroe's Indijl en hulpgoeroe's Indijl mede, dat vele plaatsen riepen om een goeroe Indijl van de Vrijgemaakte Kerken; zulks niet slechts op Soemba, maar ook op Savoe.

Gehoord dit bericht en met het oog op het zeer grote tekort aan goeroe's, waardoor die plaatsen niet kunnen bezet worden, achtte de Vergadering het zeer noodzakelijk dat het aantal goeroe's zou uitgebreid worden, door deze weg te volgen: dat er lagere en vervolgscholen worden opgericht om zo (aspirant)goeroe's te verkrijgen, die kunnen worden opgeleid tot fungerend-goeroe Indijl en die leerlingen kunnen worden van de Opleidingschool voor goeroe's Indijl.

Voor de leiding van de vervolgschool acht de Vergadering een Hollandse onderwijzer nodig, die bekwaam is in de Schrift, opdat de leerlingen goed onderwijs ontvangen in de gewijde geschiedenis en de inhoud van de H. Schrift.

Wat het docentschap voor de school tot opleiding van goeroe's Indijl betreft, acht de Vergadering twee predikanten nodig, zulks in verband met de uitgestrektheid van het zendingsterrein. De vergadering acht het n.l. ongewenst, dat één predikant, die uitgezonden werd voor de zendingarbeid, aan de Opleidingschool gebonden zou blijven. Er zijn er twee nodig, opdat zij elkaar kunnen afwisselen, zowel in het geven van onderwijs voor de Opleiding als in het bezoeken van de Gemeenten en het brengen van het Evangelie in de kampongs. Het volgen van deze weg werd door de Vergadering goed geacht, omdat deze weg meer profijtlijk is voor de leerlingen van de Opleiding. Immers zal de miss. predikant in zijn werk vele dingen ontmoeten, die in zijn onderwijs aan de leerlingen van de Opleiding moeten verwerkt worden,

Maria b...
scheid m...
Heiland e...
ook hier g...
om Maria...
andere is...
omdat Ge...
griep. Go...
wijze moe...
ex machi...
worden m...
Het wond...
Heiland...
genlijk...
moeder...
land onbe...
bevleete...
genis van...
ontvanger...
de onbev...
grootheid...
onbevleete...
dan wel z...
werd omc...
was³⁾, m...
Maria wo...
vangelis...
aangetast...
dat uit ha...
heel deze...
Maria een...
der vlees...
meer volk...
heid is g...
1 Tim. 3...
Enumatil...

*) Frie

* Bre
gem

Uit de g...
herinnert...
om wijshe...
ken te Ka...
heid van...
Christelike...
land door...
1855). A...
gineering...
„Versla...
Kampen, ...
Nr. 20, 2...
De laats...
we hier:

„En B...
maken...
zoekt, g...
Ons b...
van wa...
wijzen...
besluit...
binnen...
op te...
zeggen:

opdat die...
niet meer...
De Ker...
niet om...
staat de...
brengen...
wordt, da...
gaan en...
In verba...
Verg. de...
meedeel...
Soemba...
digd).

Zulks h...
een com...
voelen des...
zeten (te...
toekomen...
De doom...
uit de vol...

Ds. W. Co...
Ds. K. T...
Goeroe D...
Goeroe L...
Goeroe K...

Deze C...
De besc...
is zoals...
Voordat...
discipelen...
..... lere...
heb³⁾. Ma...
zo te Jer...
aan het t...
In deze...
deze were...
alle volke...
gehele an...
zelf, toen...
verloren...
apostelen...
genoemde

zeggen, dat
en rein en
ontvangen
de Room-
vangens is,
nsche kerk

we: dat u
den kop
ng, waarop
n we ipsa
zelen. Naar
uitgedrukt
eder tegen
iftuurplaats
an Maria's
riumf over
rhalve met
d van Ma-

enis van
tot dogma
t algemeen
t Maria in
ft in Adam
op met de
en zou zijn.
Clairveaux,
onaventura
n verklaar-
ederschoot.
in het ont-

uitgedrukt:
op zichzelf
heid mede,
de morele
roederschap
n algeheele

angenomen,
ssa peccati.
menschheid
fzonde van
e zonde tot
12), wordt
Maar, dan
hoe is het
vas. Dat zij
an zien we,
ik tot Jezus
Jezus wordt
durende het
n van God
gehouden.
t Jezus en

n van Oost
Synode van
rsofoort 1948,
iba.

ost Soemba
i de goeroe's
ele plaats
kte Kerken;
Savoe.

t zeer grote
niet kunnen
zeer nood-
reid worden,
rvolgscholen
e verkrijgen
goeroe Indjil
eldingschool

nt de Verga-
le bekwaam
nderwijs ont-
houd van de

pleiding van
twee predi-
gestrektheid
icht het n.l.
n werd voor
gebonden zou
kuar kunnen
wijs voor de
nuten en het
. Het volgen
goed geacht,
de leerlingen
ikant in zijn
rwijs aan de
rkt worden,

Maria bidt, maar theoretisch een wezenlijk onderscheid maakt tusschen de aanbidding van den Heiland en de vereering van Maria, zoo wordt ook hier gezegd, dat de reden, waarom Jezus en waarom Maria zonder zonde werd ontvangen een geheel andere is. Maria werd zonder erfzonde ontvangen, omdat God bij den natuurlijken gang van zaken ingreep. God verhinderde wonderbaar, wat natuurlijkerwijze moest komen. God treedt hier op als een Deus ex machina. Ten gerieve van de Mariavereering moet worden aangenomen, dat Maria zonder zonde was. Het wonder van de onbevleete ontvangenis van den Heiland, wordt verplaatst. Het groote wonder is eigenlijk niet geschied aan Maria, maar aan Maria's moeder. Het groote wonder is niet meer dat de Heiland onbevleete werd ontvangen, maar dat Maria onbevleete werd ontvangen. Uit de onbevleete ontvangenis van Maria vloeit vanzelf voort de onbevleete ontvangenis van den Heiland. Door het aannemen van de onbevleete ontvangenis van Maria wordt aan de groetheid en aan het uniek karakter van 's Heilands onbevleete ontvangenis tot gedaan. Rome kan dan wel zeggen, dat Jezus zonder erfzonde ontvangen werd omdat geheel zijn ontvangenis bovennatuurlijk was⁴⁾, maar door de onbevleete ontvangenis van Maria wordt toch eigenlijk de bovennatuurlijke ontvangenis van Christus in haar wonderbaar karakter aangetast. Nu Maria rein is, is het niet zoo vreemd, dat uit haar de Heilige geboren wordt. Er ligt in heel deze leer van de onbevleete ontvangenis van Maria een sterk rationalistisch element. Het mysterie der vleeschwording wordt aangetast. Men kan niet meer voluit zeggen: „de verborgenheid der godzaligheid is groot: God is geopenbaard in het vleesch” 1 Tim. 3:16.

Enumatil. K. MEIMA.

⁴⁾ Friethoff a.w. p. 51.

*. Breedheid van de „versmalde gemeente”

Uit de geschiedenis van onze Theologische Hoogeschool herinnert men zich het geschrift: „De bede van Salomo om wijsheid en wetenschap..... inwijdingsrede, uitgesproken te Kampen, op den 6en December 1854, bij gelegenheid van de opening der Theologische School van de Christelijke Afgescheidene Gereformeerde Kerk in Nederland door C. G. de Moen” (Kampen, bij S. van Velzen Jr., 1855). Achter dit geschrift volgt met doorlopende paginering het

„Verslag van de opening der Theologische School, te Kampen, 6 December 1854” (overgenomen uit de Bazuin Nr. 20, 2e Jaarg.).

De laatste alinea, op de laatste bedrukte blz., citeeren we hier:

„En hiermede hebben wij ons Verslag, tot het opmaken waarvan Heeren Curatoren ons hadden verzocht, geëindigd.

Ons blijft niets meer over dan het volk des Heeren van wat naam, kleur of vorm op deze Inrichting te wijzen; het te herinneren dat zij, volgens Synodaal besluit evenzeer openstaat voor jongelingen buiten als binnen den kring der Afgescheidene Gemeente; en hen op te wekken om dankend en biddend met ons te zeggen:

opdat die dingen naderhand de leerlingen in hun werk niet meer voor problemen zullen stellen.

De Kerken van Oost Soemba hebben zelf de middelen niet om het bovenstaande te bereiken. Zij zijn niet in staat de arbeidskrachten te leveren en de kosten op te brengen voor het bovenstaande doel, waarmee beoogd wordt, dat de verkondiging van het Evangelie verder kan gaan en geïntensiveerd kan worden.

In verband hiermee werden door Ds. Goossens aan de Verg. de besluiten van de Synode 1948 van Amersfoort meegedeeld, n.l.: dat het eigenlijke zendingswerk op Oost Soemba als aflopend beschouwd wordt (als bijna beëindigd).

Zulks horende, heeft het de vergadering goed gedacht een commissie te vormen om de zienwijze en het gevoelen der Vergadering aangaande deze zaak uiteen te zetten (te openbaren, mee te delen), en zulks dan te doen toekomen aan de Synode van Kampen 1951.

De door de Vergadering gevormde Commissie bestaat uit de volgende leden:

Ds. W. Coreh van Petawang.
Ds. K. Tanahomba van Kananggar.
Goeroe David Rihibiha van Savoe.
Goeroe L. Kondamara van Maoe Maroe.
Goeroe K. Retang van Tanarara.

Deze Commissie heeft vergaderd op 7 Juli 1950.

De beschouwing en mening van de genoemde Commissie is zoals hieronder wordt uiteengezet:

Voordat Christus ten hemel voer, sprak Hij tot Zijn discipelen of apostelen: „Gaat heen, onderwijst alle volken..... lerende hen te onderhouden, alles wat Ik u geboden heb”, Matth. 28:19; „en gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judea en Samaria en tot aan het uiterste der aarde”, Hand. 1:8b.

In deze teksten zien we, dat Christus aan zijn Kerk in deze wereld opdragt het Evangelie te verkondigen aan alle volken, over de gehele aarde, opdat Zijn Kerk op de gehele aarde zal gesticht worden. Daartoe heeft Christus zelf, toen Hij nog op de aarde was, Zijn twaalf apostelen verkoren en daarna ambtsdragers in de Kerk. De twaalf apostelen werden door Christus Zelf toebereid om bovengenoemde doelstelling uit te voeren. En toen Christus

Geloofd zij God, dat eeuwig Wezen
Bekleed met mogendheên.
De Heer in Israël geprezen
Doet wond'ren. Hij alleen!

Kampen, 11 Dec. 1854.

T. F. DE HAAN,
S. VAN VELZEN,
A. BRUMMELKAMP,
H. DE COCK.

Zie hier een uiting van de wel versmalde, maar geenszins „smalle” gemeente. K. S.

ZENDING EN EVANGELISATIE

KORT VERSLAG van de vergadering van Generale Deputaten voor de Zending, ge- houden te Zwolle op 24 Mei 1951

1. Ds D. van Dijk opent de vergadering. Gelezen wordt 2 Koningen 7:3-9, waarna de voorzitter bidt om den zegen des Heeren.

2. De notulen van de vergadering van 19 April 1951 worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Ingekomen is een schrijven van de kerk van Hoogkerk, waarin deze kerk mededeelt met de kerk van Groningen te gaan samenwerken in de zending op West-Borneo. Dit schrijven wordt voor kennisgeving aangenomen.

4. Van de Canadian Reformed Churches is een brief ter tafel, waarin deze kerken den wensch uitspreken te mogen medearbeiden in het zendingswerk der Geref. kerken in Nederland, b.v. door het houden van collecten. Hoewel deputaten van oordeel zijn dat ook de kerken in Canada een eigen zendingswerk hebben zoodra haar krachten daarvoor toereikend zijn en haar derhalve adviseeren tot fondsvorming over te gaan, geven ze, zoo deze kerken er de voorkeur aan mochten geven voor het Nederlandsche zendingswerk te collecteeren, haar den raad de gecollecteerde gelden in Canada te reserveeren tot na de synode van Kampen.

5. Br. en Zr. Van Egmond—Van Egmond van Hillegom komen ter vergadering en worden door den voorzitter hartelijk verwelkomd.

Br. Van Egmond deelt mede, dat hij zich met zijn gezin op D.V. 24 Juli denkt in te schepen op de Willem Ruys, op 24 Augustus hoopt aan te komen in Djacarta en daarna op 7 September per K.P.M. door te reizen naar Oost-Soemba. Over de voorbereidingen voor het werk, met name de bestudeering van het Maleisch, waarin de Heer v. E. een examen aflegde, over den opzet van het werk (deelname aan de opleiding van goeroe's indjil, schoolgoeroe's en de organisatie van het onderwijs e.d.) wordt geruimen tijd met br. Van Egmond gesproken. Deze beveelt tenslotte den arbeid waarvoor hij werd benoemd van harte ook aan de deputaten aan. Ds Van Dijk spreekt er zijn blijdschap over uit, dat deputaten gelegenheid hadden kennis te maken met desen broeder en zuster en wenscht hun des HEEREN zegen voor den arbeid opdat die dienen moge tot de uitbreiding en bevestiging van het Koninkrijk des HEEREN. Br. Van Egmond hoopt door regelmatig te rapporteeren en door publicatie in „De Open Deur” de broeders en zusters in Nederland voortdurend op de hoogte te houden.

6. Uitvoerig wordt gesproken over de z.g.n. „aflopende taak” op Oost-Soemba/Savoe.

Nadat elk der deputaten hierover zijn zienwijze heeft kenbaar gemaakt, blijken ze eenstemmig van oordeel te zijn, dat Soemba niet — zooda door de kerken van Fries-

land aan de a.s. generale synode wordt voorgesteld — door de zending mag worden verlaten. Zij zullen aan de generale synode het volgende te kennen geven, overeenkomstig de opdracht hun volgens de Acta Amersfoort, art. 129 D. 1 verstrekt:

„T.a.v. de „aflopende taak” spreken deputaten uit, dat het h.l. — met het oog op de planting der kerk op geheel Oost-Soemba/Savoe — de primaire taak van den dienaar van Zwolle zal dienen te zijn a.s. dienaren des Woords en „evangelisten” op te leiden; alsmede onder hen uit te zien naar mannen, die hem in deze opleiding kunnen ter zijde staan, eventueel ook dien arbeid kunnen overnemen. Daarnaast zal hij tot taak hebben zoolang de kerken op Oost-Soemba/Savoe nog niet genoegzaam in den dienst des Woords en der sacramenten kunnen voorzien, in overleg met (de classis van) deze kerken haar in de prediking en wat daartoe behoort, alsmede in haar zendingsarbeid, bij te staan”.

7. Voorts spreken deputaten uit, dat de a.s. generale synode het beste zal doen over de onder 6 genoemde aanleggenheid géén uitspraak te doen, daar de eenige instantie, die over de vraag of en wanneer en op welke wijze het zendingswerk op Oost-Soemba/Savoe zal worden beëindigd, de kerk van Zwolle is.

8. Aan het moderamen wordt opgedragen de onder 6 en 7 genoemde oordeelen en uitspraken van deputaten aan den kerkeraad van Zwolle kenbaar te maken en ter kerkenraadsvergadering zoo noodig toe te lichten.

9. Gesproken wordt over de vraag, hoe de kerken en geloovigen op Oost-Soemba ook zelf naar de Schriften dienen aangespoord te worden naar vermogen in de kosten van het kerkelijk leven bij te dragen. Ook deze zaak zal ter vergadering van den kerkeraad worden ter sprake gebracht.

10. Br. Ellander bespreekt namens den kerkeraad van Zwolle nog enkele financiële aspecten van de uitzending van br. en zr. v. Egmond. Deputaten gaan met de voorstellen niet slechts accoord, maar dringen er bij de kerk van Z. op aan nog een stap verder te gaan dan door haar werd voorgesteld.

11. Na dankzegging door Ds F. de Vries sluit de voorzitter de vergadering.

Namens de deputaten, G. VISEE, h.t. assessor.

EEN GOED IDEE WIE WERKT ER MEE?

Op verzoek geven we hier door wat Neef Henk schreef in het Utr. Kerkblad.

„De menselijke gedachten kunnen soms een wonderlijke loop nemen. Zo zat ik deze dagen te mijmeren over de vraag: wat is geld? Ja, ik weet wel, volgens de geleerden is geld: ruilmiddel of betaalmiddel. Maar dat kan het voor iemand persoonlijk alleen maar zijn als hij het bezit, want zonder geld kan hij niets ruilen, kan hij niets kopen, en heeft hij dus ook niets te betalen. En, zo mijmerde ik verder, wat is tegenwoordig de waarde van het geld, vooral in ons land, waar tengevoege van een onverantwoordelijke Sinterklaaspolitiek, het geld voortdurend in waarde daalt. Wat kan men b.v. in deze dagen met een dubbeltje uitvoeren? Het is practisch een waardeeloos muntstukje, want om iets te kunnen kopen moet men een meer of minder grote verzameling van deze muntstukjes hebben.

Het zal vermoedelijk wel liggen aan de onvoldaanheid over de regeringspolitiek van de na-oorlogse tijd, dat mijn gedachten van het geld dwaalden naar de Ambonese die in ons land vertoeven. Evenals ons geld vrijwel waardeeloos wordt, zo moeten die mensen zich hier in de kampen ook vrijwel waardeeloos gevoelen. Het Ambonese volk is door de eeuwen heen trouw geweest aan de Ne-

het verblijf van Paulus te Rome of te naaste bij toen Jeruzalem door Titus verwoest werd (Romeins rijk).

Derhalve: de eerste gemeente te Jeruzalem heeft ongeveer 30 jaar lang de apostelen gehad. Of, ware Jeruzalem niet verwoest in het jaar 70, dan mag verondersteld worden dat Johannes tot aan zijn dood (ongeveer in het jaar 100) te Jeruzalem gebleven zou zijn, daar hij een zoon der Gemeente was. In dat geval zou de eerste Gemeente te Jeruzalem niet slechts ongeveer 30, maar ongeveer 60 jaar lang een of meer apostelen bezeten hebben.

Thans zullen we onderzoeken gedurende hoeveel jaren ongeveer hielden-gemeenten over apostelen beschikten.

Paulus was een apostel, die door de Heere bestemd was om het Evangelie te verkondigen onder de heidenen, m.a.w. hij was de eerste „zendeling” voor de heidenen. Hij begon zijn werk ongeveer in het jaar 48. Waar hij ook maar het Evangelie verkondigde, daar ontstond de gemeente van Christus. Voordat hij naar Rome ging, heeft hij de Gemeenten, die door hem werden gesticht, bestuurd (verzorgd) en bezocht en werden ouderlingen door hem aangesteld. Hij schreef aan de Gemeenten brieven en zond zijn helpers om haar te vermanen en te bevestigen in het geloof. Naar plaatsen die bijzondere leiding (leiders) nodig hadden, zond hij zijn helpers om daar te blijven, zoals Timotheüs in Efese en Titus op Kreta. En Paulus bleef zelf ook wel langer op een plaats waar dat nodig was. Zo bleef hij ongeveer 1½ jaar te Corinthie en in Efese bleef hij ongeveer 3 jaar lang. Als hij reeds te Rome is, stuurt hij nog brieven naar de Gemeenten waar hij vroeger werkte, ja, zelfs verlangt hij er naar hen weer te ontmoeten (Filipp. 1:5).

Als Paulus te Rome is, komt de apostel Johannes in Efese en blijft daar tot zijn dood, ongeveer in het jaar 100, om de gemeenten te besturen (te hoeden), die vroeger door Paulus waren gesticht (Hand. 20:29, 30).

Derhalve: de Gemeenten uit de heidenen zijn ongeveer 50 jaar lang door de apostelen zelf geleid.

